

ماناکانی سەرکەوتن و شکست

لە

جیهاد دا

نوسینی : شێخی دکتۆر یوسف عییێری
وەرگێڕانی : کۆمەڵی ڕزگاربوو

ماناكانی سەركەوتن و شكست لە جیهاد

نوسینی : شێخی دكتۆر یوسف العییري تقبله الله

وەرگێڕانی : كۆمەڵی ڕزگاربوو

بسم الله الرحمن الرحيم

بابەتەکەمان لەژێر ڕۆشنایی ئەم ئایەتە پیرۆزەی الله تعالى دەست پێ ئەکات ئەفەرمێت :
﴿ قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴾[١]

واتە : پێیان بڵێ بە ئومەتەکەت ئەی موحەمەد ئەگەر دایك و باوکتان و مناڵەکانتان و براکانتان و هاوسەرەکانتان و هۆز و نەتەوەکەتان و ئەو پارە و ماڵەی بەدەست تان هێناوە ئەو بازگانیەتان کە ئەترسن کەم بکات و ئەو خاك وڵاتەی کە لەسەری دەژین و دڵتان پێی خۆشە ، خۆشەویستترە لاتان لە خواو پێغەمبەرەکەی و جیهاد کردن لە ڕێگای خوا ئەوە چاوەڕێ بکەن بەو سزایەی الله فەرمانی پێداوە خواش بەهیچ شێوەیەك ڕێنوێنی و هیدایەتی ئەو قەوم و کەسە دەرچوە فاسقە نادات .

با هەر لە مانای ئەم ئایەتە پیرۆزەدا بزانین ماناکانی سەرکەوتن چی یە :

یەکەم : موجاهید کاتێك دەرەچێت لەماڵەکەی بەرەو جیهاد ئا ئەوە بۆخۆی سەرکەوتنێکە بەدەستی هێناوە کە توانیوێتی زاڵ ببێت بەسەر نەفس و ئەو هەشت شتە

[١] (التوبة :٢٤)

خۆشەویستکراوەی لە ئایەتەکەدا هاتوە کە زۆرجار ئەبنە ڕێگر لەبەردەم ئینسانی موسڵمان بۆ چوونە جەنگ و جیهاد.

دووەم : کاتێك موجاهید دەرئەچێت لە ماڵەکەی دەرئەچێت بەرەو گۆڕەپانی جیهاد بەهەمان شێوە سەرکەوتنێکی تری تۆمارکردوە کە ئەویش سەرکەوتنە بەسەر شەیطانەکەی کە بەردەوام ساردی ئەکاتەوە لەسەر ڕێگای چوونە جیهاد بەوەی کە ئەگەر بچێت وبکوژرێت ژنەکەی ئەخوازرێت ، مناڵەکانی هەتیو ئەکەوێت ، ماڵەکەی دابەش ئەکرێت . هەر وەك پێغەمبەری خوا (صلی الله علیه وسلم) لە فەرموودەکەدا باسی کردوە .

سێیەم : کەسی موجاهید کاتێك دەرئەچێت لەماڵەکەی بەرەو جیهاد سەرکەوتنێکی تری بەدەست هێناوە چونکە بۆتە ئەهلی ئەم ئایەتەی خوای گەورە کە لە وێنەی ئەم کەسەدا ئەفەرمێت : ﴿ وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ﴾[1] واتە : ئەوکەسانەی جیهادیان کردوە لە پێناوم سوێندبێت هیدایەت و ڕێنماییان بکەم بەرەو ڕێگاکەم کە ئیسلامە لە دونیادا وە بۆ بەهەشتە لە داوارۆژدا، خواش لەگەڵ ئەو چاکەکارانەدایە . هیدایەت گەورەترینی سەرکەوتنەکانە و تاکە ڕێگایە بەرەو بەهەشت.

چوارەم : وەبەدرچوونی بەرەو جیهاد سەرکەوتنێکی تر کە بەدەستی دێنێت سەرکەوتنێتی بەسەر بێ غیرەت و مونافیقەکان و ساردکەرەوەکان دەوروبەری ئەوانەی ڕێ لە جیهاد کردن ئەگرن بەناشەرعی لەقەڵم ئەدەم بەهەموو ڕێگا و فێڵێك .

پێنجەم : سەرکەوتنی موجاهید لەوەدا دەرئەکەوێت سەرەڕای توش بوونی بە ماندووێتی و برسێتی و بریندداری و زەبری دوژمن و ساردکردنەوەی مونافیقەکان ئەو بەردەوام جێگیریی و سەباتی هەبێت لەسەر ڕێگای جیهاد خوای گەورە ئەفەرمێـت : ﴿ يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ۖ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ ۚ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ

[1] (العنكبوت:٦٩)

﴾[1] واتە : جا ئەوانە کە باوەڕیان بەخواو بەگشت بڕیارەکانی خوا هێناوە، بەهۆی ئەم وشە جێگرو نەگۆڕاوەی (لا إله إلا الله)وە خوا پێگەیان قایم و ثابت دەکا {في الحياة الدنيا وفي الآخرة} لەژیانی ئەم دونیاو، لەژیانی ئەودونیا {ويضل الله الظالمين} و ستەمکارانیش گومڕاو سەرلێشێواو دەکات {ويفعل الله ما يشاء} خوا بیەوێ هەرشتێ بکات، زۆر بەئاسانی دەیکات ، هەر بۆیە هەرکەسێك سابت بوو لەسەر رێگەی جیهاد و بەردەوام بوو لە جێبەجێ کردنی ئەم دروشمە ئەوە ئەبێتە ئەهلی ئەم ئایەتە و بەراستی بەسەرکەوتو ئەژمێردرێ.

شەشەم : سەرکەوتنە بۆ موجاهید کاتێك لە ماڵەکەی دەرئەچێت بۆ ئەوەی کاتەکەی و تەمەنی و ماڵێ هەموو ببەخشێ لە رێگای بیروباوەر و دینەکەی ، چونکە قوربانی دان بۆ ئەم دینە ئەوە بۆخۆی سەرکەوتنە جا زاڵ بوون بۆ ئەو بێت یان دوژمنەکەی .

حەوتەم : لەماناکانی سەرکەوتن بریتیە لەوەی کە خوای گەورە عەبدەکانی خۆی سەردەخات بەسەرخستنی بەلگەکانیان و روونکردنەوەکانیان ، هەر بەجیهادە حەق و ڕاستی دەردەکەوێت و سەرئەکەوێت وەك و چۆن لەبەسەرهاتنی ساحیر و منداڵەکە مندالەکە زاڵ بوو بەسەریدا.

هەشتەم : جۆرێك لە جۆرەکانی سەرخستنی خوا بۆ موجاهیدان ئەوەیە کە خوا دوژمنەکانیان لەناوبەرێت بەتێکشکاندنێك لەلایەن خۆیەوە کە لەدەسەلاتی ئینسانەکان نەبێت هەر وەك چۆن رویدا لەگەل ئەو قەومانەی دژایەتی پێغەمبەراکانیان دەکرد.

نۆیەم : وێنەیەك لە وێنەکانی سەرکەوتن ئەوەیە جیهاد ببێتە هۆکارێك بۆ روخانی ژێرخانی ئابووری کافرەکان پاشان مردنیان لەسەر ئەو کوفرەیان و هیدایەت وەرنەگرتنیان ئەوە گەورەترین سەرکەوتنە ، جەنگان دژ بە دینی خوا و موجاهیدان ئەبێتە هۆکارێك بۆ گومرابوونیان و مانەوەیان لە کافربوون هەتا مردن لەسەری ،هەروەك چۆن رویدا لە نێوان

[1] (ابراهيم :٢٧)

قەومی فیرعەون و موسا و هارونی برای (علیهم الصلاة والسلام)کاتێك دوعایان لە فیرعەون کرد.

دەیەم : وە یەکێك لە وێنەکانی سەرکەوتن ئەوەیە خوای گەورە هەندێك لە عەبدەکانی هەڵبژێرێت بۆ شەهادەت و شەهیدبوون وەك ئەفەرمێت : ﴿ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴾[١]

واتە : ئێمە ئەم ڕۆژگارەی سەرکەوتن و، تێکشکانە، لەنێو مەردمدا دەستاودەستی پێدەکەین، ڕۆژێ بۆئێوەیەو، ڕۆژێکیش بۆئەوان {ولیعلم الله الذین آمنوا} بۆ ئەوە لەدنیادا خوا ئەوکەسانە دەربخاو بەخەڵکیان بناسێنێ باوەڕیان هێناوە، هەمووکەسێك بزانێ ئەوانە لەکاتی تەنگانەدا چەن بەئارامن. بەڵێ .. باوەڕداران ناسران و لەتاقیکردنەوەدا دەرچوون و، درێژەیان بەکاری خۆیانداو، هەرگیزیش بیریان لەگەڕانەوەو خۆدزینەوە نەکرد لەئوحود، (عەبدوڵڵای کوڕی ئوبەی کوڕی سەلوول)ی ناپاك ودووڕا نەبێ، کەبەخۆیی و (٣٠٠) کەسەوە پاشەکشەی کرد بۆمەدینە لەجەنگی ئوحود، هەرئەوکارەی ئەویش بوو، (بەنی حاریسە) و (بەنی سەلەمە)ی تووشی دوودڵی کردو خەریك بوو تێك بشکێن وبگەڕێنەوە، جالەم جەنگەدا موسڵمانەکان (٧٠) شەهیدیان دا، چواریان بارکەران بوون و، لەنێوانیاندا (حەمزە)ی مامی پەیامبەر و (صلى الله علیە وسلم) (موسعەب) بەدی دەکران، ئەوانی تر گشت لەئەنسار بوون (خوا لەهەموان ڕازیی بێت) بێگومان بەوجیهادو چوونە گۆڕەپانەی جیهادەوە پاك و ناپاك لێك جیاکرایەوە، باوەڕدارو بێ باوەڕ دەردەکەوت و {ویتخذ منکم شهداء} وە چەند شەهیدێکیشتان لێوەرگرێ، واتە: لەڕێی خوادا بکوژرێن ورێزتان لێ بنێ بەشەهیدیی و، بۆدواییش پتر دیفاع وبەرەوانی لەدینەکەی خوا بکەن {والله لایحب الظالمین} وخوا خەڵکانی ستەمکاری خۆش ناوێ.

بۆیە هەرکردەوەیەك کەئەنجامی ئەدەی ماندوو ئەبیت بۆ خوا ئەوە هەموو لە پێناو ئەوەیە بچیتە بەهەشتەوە، جیهاد نزیکترین ڕێگایە بۆ بەهەشت ، وە گەیشتن بەشەهیدبوون گەورەترین پلەیە کە موجاهید بەدەست بێنێت.

[١] (ال عمران : ١٤٠)

یانزەهەم : وێنەیەکی تر لە سەرکەوتن ئەو سەرکەوتنەیە کە لەمەیدانی جەنگ و جیهاد بەدەست دێت کە هەموو خەڵك کاتێك باسی سەرکەوتن دەکات بیری بۆلای ئەوە ئەچێت و لەوەدا کۆی دەکاتەوە ، کەهەڵەیەکە لە تێگەشتن سەرکەوتن ، چونکە پێوستە هەموو ماناکانی سەرکەوتن لەبەرچاو بگیرێت کە لەسەرەوەدا باسمانکرد.

ماناکانی شکست و دۆڕان :

یەکەم : یەکەم دۆران و شکست ئەوەیە شوێنی بەرنامە و ئارەزووی کافرەکان بکەویت. خوای گەورە ئەفەرمێت : ﴿وَلَن تَرْضَى عَنكَ الْيَهُودُ وَلاَ النَّصَارَى حَتَّى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَى اللهِ هُوَ الْهُدَى وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءهُم بَعْدَ الَّذِي جَاءكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللهِ مِن وَلِيٍّ وَلاَ نَصِيرٍ﴾ واتە : هەرگیز جولکە و گاور لێتان رازی نابن هەتا شوێنی بەرنامەی ئەوان ئەکەون تۆش بلێ هیدایەت و بەرنامەی راست تەنها بەرنامەی خوایە جا ئەگەر شوێنی ئارەزووی ئەوان کەوتیت دوای ئەوەی خوای گەورە بەرنامەو دینی بۆ ناردی ئەوە چاك بزانە ئیتر تۆ هیچ پشت و پەنایەك و سەرخستنێکت نابێت لەلایەن خواوە .جا ئینسانی موسڵمان کاتێك مورتەد ئەبێتەوە و هەڵئەگەڕێتەوە لە دینەکەی و شوێنی ئارەزووی یەهود نەصاری ئەکەویت وەك ئەوەی دیموکراسی و بەعسێتی و عەلمانیەت سەردەخات و ئەیکاتە بەرنامەی خۆی و حوکمی پێ ئەکات ئەگەر لەبەشێکیشی بێت ئەوە بۆخۆی گەورەترین شکست و دۆڕانە با هەموو جولەکە و گاور لێی رازی بن و هەموودەسەلاتێکی بدەنێ و بیکەنە خاوەن دەولەت.!!!

دووەم : لەماناکانی شکست و دۆڕان نەرمی نواندن بەرامبەر کافران کە ببێتە هۆی ئەوەی بەشێك لەدینکەت لەبەر ئەوان ئەنجام نەدەی خوای گەورە ئەفەرمێت : ﴿ فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ ﴾[١] واتە : گوێرایەڵێ درۆزنەکان مەکە خوای گەورە رێگری کرد لە پێغەمبەرەکەی کە گوێرایەڵێ درۆزنەکان مەککە بکات _وە هەموو پێچەوانەیەك لەراستی دەگرێتەوە _ **ئیمامی قورطبی لەتەفسیرەکەیدا (١٨/٢٣٠) ئەفەرمێ :** " نهاه عن ممايلة المشركين، وكانوا

[١] (القلم : ٨)

يدعونه إلى أن يكف عنهم ليكفوا عنه، فبين الله تعالى أن ممايلتهم كفر، وقال تعالى: (ولولا أن ثبتناك لقد كدت تركن إليهم شيئا قليلاً)، وضل أقوام فظنوا أن المداهنة المحرمة، هي نفسها المداراة الجائزة، فولجوا باب الهزيمة جاهلين أو متجاهلين أنهم ولجوه باسم المداراة الشرعية".

واتە : خوای گەورە ڕێگری لێکرد مەیل بکات بەلایاندا ئەوان هەوڵ وتەقەڵای ئەوەیان ئەدا کە ئەو وازبێنێ لیيان ئەوانیش وازی لێ دێنن خوای گەورەش رونی کردەوە کە مەیلکردن بۆلایان و نەرمی نەواندن بەرامبەریان کوفرە فەرمووی : (ولولا أن ثبتناك لقد كدت تركن إليهم شيئا قليلاً) ئەگەر جێگیرمان نەکردیتایە خەریك بوو ئەوەندەی کەمێك مەیل بکەی بەلایاندا . کەسانێك گومڕابوونە وا هەست ئەکەن (المداهنة) کە حەڕامە هەر وەك (المداراة) کە جائیزە بۆیە خۆیان نوقمی ئەو شکست و دۆرانە کردوە جا بەزانینیان بێ یان بە خۆ نەزان کردنیان کەگوایە ئەوان ئەوەی ئەیکەن هەر بەناوی مودارات‌ەوەیە کە ئەیکەن .

جابۆ ڕوونکردنەوەی ئەم بابەتە ئەڵێن مەسەلەی (المداراة) شتێکە و ومەسەلەی (المداهنة) شتێکی ترە ، مودارات دروستە بەپێچەوانەی موداهەنە کە کوفرە ، چونکە مودارات : بریتیە لە نەرمی نواندن لە دەربڕینی ووشە کاتیك لەگەل کەسی کافری بەرامبەرت قسە ئەکەی نەرمی و بەزەیی پیشان بدەی مەرجێك دانان بە ناحەق و پشتیوانی کردنی تیا نەبێ و هاوشێوەی ئەوە. بەلام ئەگەر دان نان بەناحەق و پشتیوانی کردنی و ڕەزامەندی کردن لەسەری تێدابوو ئەوە موداهەنەیە و حەڕامە .پێغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) کاتێك پیاو خراپێك هاتە ماڵەکەی نەرمی نواند لەگەلی کە دەرچوو عائیشە فەرمووی ئەوە پیاوێکی خراپ بوو ئەویش فەرمووی بەلێ (بئس اخو العشيرة) خراپترینی هۆزەکەیەتی جاری واهەیە نەرمی ئەنوێنێ بەرامبەر کەسانێك لەبەر خراپی کەسەکە ، بۆیە پێغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) لەگەل ئەو پیاوە هیچ دان نانێکی نەنا لەسەر خراپیەکانی بەلکو تەنها بەشێوەیەکی جوان قسەی لەگەل کرد و دانیشت بۆ دورخستنەوەی خراپەکەی ئەوەش لەڕەوشت بەرزیدایە ، چەندین فەرموودە هاتوە لە مەدحی مودارات کردنی خەلکی کە لەبابەتی ڕەوشت بەرزی و جوانی دا کۆ ئەبێتەوە.

وە جیاوازی لە نێوان مودارات و موداهەنە ئەوەیە:

مودارات : بەخشينى دونيايە بۆ چاككردنى دونيا يان بۆ چاككردنى دين ياخود هەردوكيان كە حەڵاڵە هەنديك كاتيش رەنگە سونەت بێت .

بەلام موداهەنە : ئەوەيە واز لە دين بێنى يان بەشێكى لەپێناو دونيا و خۆشكردنى ژيانت . بۆيە بۆت دەرئەكەوێ خەلكانێكى زۆر لەم رۆژگارەدا خۆيان ئەدەنە پاڵ ئيسلام موداهەنەى دوژمنانى خوايان كردوە خۆيان خەڵكيان خەڵەتاندوە كە گوايە ئەو كارەى ئەوان موداراتە ، ئەمەش هيچ نيە جگە لە دۆڕان وشكستێكى كوێرانە و هەلگەرانەوەى حەق و پيشاندانى بەباطل و هەڵگەرانەوەى باطل و پيشاندانى بە حەق ، دينيان فرۆشتوە بۆ چاككردنى دونيايان و چاك كردنى بەرژوەندى تايبەتى بێ نرخ ئايا دواى ئەمە چ شكستێك و زەليليەك گەورەتر هەيە .؟

سێيەم : لە جۆرەكانى شكستهێنان و دۆڕان بريتيە لە مەيل بوون بۆ لاى كافران و ئەهلى باطل ، خواى گەورە ئەفەرمێت : ﴿ وَإِن كَادُواْ لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ وَإِذاً لاَّتَّخَذُوكَ خَلِيلاً (٧٣) وَلَوْلاَ أَن ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدتَّ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئاً قَلِيلاً (٧٤) إِذاً لَّأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لاَ تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيراً ﴾[1]

واتە : دەيانەوێ بەرنامەكەى خوا يان بۆ بگۆريت: (سيووتى) دەڵێ: پەيامبەر (صلى الله عليه وسلم) لەتەواف و چەرخەكانى ماڵى خوادا هەمووجار دەستى لەبەردە رەشەكە دەدا، قورەيشيش ويستيان تا هێما بۆخواكانى ئەوانيش ئەكا نەهێڵن تەوافەكەى بكات، ئەويش لەبەر بێ دەسەڵاتيى و، خۆشە ويستى كابەى ماڵى خوا،هێندەى نەما بوو نەرم ببێ و بە گوێيان بكات ، گەرچى لەدڵيشەوە زۆرى پێ ناخۆش بوو، جا ئەم ئايەتە هات وفەرمووى: {وإن كادوا ليفتنونك عن الذى أوحينا إليك} بێگومان ئەوەندەى نەمابوو موشريك وبێ باوەڕەكان سەبارەت بەو قورئانەى ئێمە بەوەحيى بۆمان ناردووى كلات بكەن و لەخشتەت بەرن و لەهەندێ فەرمانمان بترازێيت {لتفترى علينا غيره} تا شێوازى بانگەوازەكەت بگۆڕى و غەيرى قورئانيان بۆ بخوێنيتەوەو، درۆ لەسەر ئێمە هەڵبەسيت . {وإذا لأتخذوك خليلا} ئيتر كردبايتيان بە دۆست و خۆشەويستيان و، دەبوويتە پياوى چاك .{ولولا أن ثبتناك لقد

[1] (الاسراء : ٧٣-٧٥)

كدت تركن إليهم شيئا قليلا} دياره ئەگەر خۆمان توندرامان نەگرتبايت و دەستمان پێتەوە نەبوايە، خەريك بوو لەخشتەت بەرن و، كەمێ بەلاى ئەواندا بڕۆيت و بەگوێيان بكەيت {.إذا لأذقناك ضعف الحياة وضعف الممات} چاك بزانە ئەوكاتەيش هەرلەم ژيانى دونيايەدا دوو بەرامبەر سزامان دەدايت، لەمەر گييشدا هەردوو بەرابنەرى ئەوان سزامان پێدەچەشتيت، چونكە گوناهى پێغەمبەرو زانايان لەتاوانى خەڵكانى تر گەورەترە، بۆيە سزايشيان دوو بەرامبەرە {ثم لا تجدلك علينا نصيرا} ئەوسا كەسيشت دەس نەدەكەوت بێتە هاناتەوە .

جا بۆ هەركەسێك مەيل بكات بەلاى كافراندا سەرەڕاى ئەوەى هەرەشەى لێكراوە بە ئاگر و سزاى سەخت ئەوە بۆخۆى خراپترين جۆرى شكستە كەبەسەر خۆى و بيروباوەر و دينەكەى هێناوە هەرچەندە بەدەم بلێت من نەگۆراوم لەسەر بيروباوەرەكەم چونكە گوێرايەڵى كردنەكەى پێچەوانەى ئەوە بانگەشەيە يە كە ئەيكات تەنها رەنگى سەر كاغزە و هيچ ئەرزشێكى نيە بۆيە هيچ كات يەك ناگرێتەوە چوونە لاى كافران و رازى كردنيان لەگەل بانگەشە كردنى بوونى بيروباوەر و مەبەدء دينداری ئەوە هيچ شتێكى پێ ناوترێ لە دۆڕانێكى ئاشكرا و ئابروو بەرانە زياتر .

بۆيە هەركەسێك بيربكاتەوە لەو ماناياناەى سەرەوە كەبۆخۆى بريتيە لە سەركەوتن ئەوە جەهل و نەفامى تەواوى ئەوكەسانەى بۆ دەرئەكەوێ كە لێرەو لەوێ باس لەوە ئەكەن فلاّنە ئەمارەتى ئيسلامى روخا و فلانە شوێن لەدەستيان دەرچوو يان دەسەلاتيان كەمتر بووەوە بۆيە با هەموان چاك چاك بزانن ئەوە تەنها موجاهيدانن بەو كەمى ژمارە و هێزەوە توانيوايانە بەرامبەر گەورەترين زل هێزانى كوفرى جيهانى خۆيان بگرن و بەردەوام لە زيادبوون لە كشان بن لە هەموو شوێن و وڵاتان كەسەرى ئيسلام و موسڵمانيان بەرز كردۆتەوە و بونەت هێماى ئازايەتى و نەبەردى و جوامێرى و غيرەت و خۆنەويستى قوربانى دان لە پێناو خوا و دينەكەى بە ئيزنى الله تعالى .

داوا لە خواى گەورە ئەكەم كە سەباتى زياتر ببەخشێ بە موجاهيدان و منەت بكاتەسەريان بەسەركەوتن لە هەموو مەيدانەكان هەر خۆى شايەنى ئەوەيەو بەتوانايە.

وە پێویستە لەسەر موسڵمان دەستبگرێ بەبیروباوەر و بەعەقیدەکەی هەمووکات دەری بخات و بزانێت هەر ئەو بەعیزەتە ئەوە سەرکەوتوە هەرچەندە توشی ماندوویێتی و ناخۆشی ببێت ، الله تعالى ئەفەرمێت : ﴿ وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ (١٣٩) إِن يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ ۚ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنكُمْ شُهَدَاءَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴾

واتە : لەجیهاد سست و کزو بێ هێز مەبن و، خەفەت مەخۆن {وأنتم الأعلون} چونکە هەرئێوەن بەرزو زاڵ ، دەرەنجامیش سەردەکەون {إن کنتم مؤمنین} ئەگەر باوەڕتان ببێ. {إن یمسسکم قرح فقد مس القوم قرح مثلە} خۆ ئەگەر ئێوە برینداریتان تووشبوو لە ئوحود، بێگومان ئەو خەڵکە دوژمنەشتان (واتە: هاوبەشدانەرەکان) وەك ئێوە بریندار بوون و، تووشی هەمان زام هاتن لەجەنگی بەدردا، {وتلك الأیام نداولها بین الناس} ئێمە ئەم ڕۆژگارەی سەرکەوتن و، تێکشکانە، لەنێو مەردمدا دەستاودەستی پێدەکەین، ڕۆژێ بۆئێوەیەو، ڕۆژێکیش بۆئەوان {ولیعلم الله الذین آمنوا} بۆ ئەوە لەدنیادا خوا ئەوکەسانە دەربخاو بەخەڵکیان بناسێنێ باوەڕیان هێناوە، هەمووکەسێك بزانێ ئەوانە لەکاتی تەنگانەدا چەن بەئارامن. بەڵێ .. باوەڕداران ناسران و لەتاقیکردنەوەدا دەرچوون و، درێژەیان بەکاری خۆیانداو، هەرگیزیش بیریان لەگەڕانەوەو خۆدزینەوە نەکرد لەئوحود، (عەبدوڵلای کوڕی ئوبەی کوڕی سەلوول)ی ناپاك ودوورا نەبێ، کەبەخۆیی و (٣٠٠) کەسەوە پاشەکشەی کرد بۆمەدینە، هەرئەوکارەی ئەویش بوو، (بەنی حاریسە) و (بەنی سەلەمە)ی تووشی دوودڵی کردو خەریك بوو تێك بشکێن وبگەڕێنەوە، جالەم جەنگەدا موسڵمانەکان (٧٠) شەهیدیان دا، چواریان بارکەران بوون و، لەنێوانیاندا (حەمزە)ی مامی پەیامبەر و (صلی الله علیه وسلم) (موسعەب) بەدی دەکران، ئەوانی تر گشت لەئەنسار بوون (خوا لەهەموان ڕازیی بێت) بێگومان بەوجیهادو چوونە گۆڕەپانەی جیهادەوە پاك و ناپاك لێك جیاکرایەوە، باوەڕدارو بێ باوەڕ دەردەکەوت و {ویتخذ منکم شهداء} وە چەند شەهیدێکیشتان لێوەرگرێ، واتە: لەڕێی خوادا بکوژرێن ورێزتان لێ بنێ بەشەهیدیی و، بۆدواییش پتر دیفاع وبەرەوانی لەدینەکەی خوا بکەن {والله لایحب الظالمین} وخوا خەڵکانی ستەمکاری خۆش ناوێ.

والصلاة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه أجمعين.